

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Forslag om utvidelse av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark.

Gaundalen

Snåsa kommune/Snåasen tjieltie

Statsforvalteren i Trøndelag, 3. oktober 2022.

Utvidelse av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark

Statsforvalteren foreslår utvidelse av Blåfjella – Skjækerfjella/Låarte – Skæhkere nasjonalpark med ca. 33 600 daa nytt areal i Gaundalen i Snåsa kommune/Snåasen tjieltie. Videre foreslås omgjøring av Gaundalsmyra naturreservat, 3600 daa, til nasjonalpark. Arealet er et frivillig tilbud. Nasjonalparken er i dag ca. 1931 km² stor og ligger i kommunene Lierne, Snåsa, Grong, Steinkjer og Verdal. Arealet ligger på gnr/bnr 37/1, Gaundalen fjellgård.

Naturtyper

Utvidelsesarealet omfatter fjellterreng, myrområder, våtmarks/bekke-elveterreng og skogområder.

Beliggenhet.

Gaundalen er her en bebodd fjellgård, og ligger inne ved svenskegrensa, ca 18 km fra veg i Snåsa, Norge. Ca 25 km lenger nord ligger Jævsjøen, også en bebodd fjellgård nært grensa til Sverige.

Nasjonalparkens formål

I nasjonalparkens formålspragraf, forskriftens § 2, heter det slik:

«Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark har til formål å ta vare på et stort, sammenhengende naturområde, som i det vesentlige er urørt av større tekniske inngrep. Biologisk mangfold skal sikres med et naturlig og variert plante- og dyreliv. De lavereliggende dalførene Tverrådalen, Skjækerdalen, Seisjødalen, Gaundalen, Holden (Snåsa) og Gjevsjøen utgjør særlig viktige landskapselementer og naturtyper i nasjonalparken. Kulturminner skal ivaretas.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift»

Siden Gaundalen og andre lavereliggende områder i nasjonalparken er påpekt som særlig viktige, så er tilbudet i Gaundalen i seg selv interessant.

Historikk og prosess.

Den aktuelle Gaundalseiendommen ble ikke med i vernevedtaket av nasjonalparken i 2004, fordi grunneierne den gang ikke ønsket dette. Det foreslåtte arealet på eiendommen ble tilbudt av grunneierne i 2020, og det ble meldt oppstart av verneprosess den 13.03.2020. Sametinget hadde tidligere gitt klarsignal for oppstart, sammen med oppstart for en verneplan for skogområder, og anført at det ikke var nødvendig med såkalt «arbeidsutvalg». Det ble deretter gjennomført konsultasjon med Sametinget den 19.03.2020, hvor tema overveiende var å orientere om- og drøfte prosess. Sametinget påpekte viktighet av åpen og god prosess med reinbeitedistriktet under saken.

Skæhkere sijte (reinbeitedistrikt) er deretter konsultert den 30.06.2020 i forbindelse med forslag om en annen utvidelse av nasjonalparken i Verdal kommune. Under konsultasjonen ble det også orientert om tilbudet i Gaundalen, og avklart at det ville bli invitert til konsultasjon hvis tilbudet på Gaundalen ble ført fram til høring.

Det er gjennomført befaringer, møter og drøftinger med tilbyderne, og saken legges ut på høring. Skæhkere sijte og Låarte sijte er konsultert i møte den 22.06.2022.

Distriktene vil videre bli invitert til konsultasjon etter at høring er gjennomført, og før Statsforvalteren skriver en tilrådning i saken.

Låarte sijte er ikke arealmessig berørt av forslaget, men endring av forskrift vil kunne ha implikasjoner innenfor deres distrikt.

Naturverdier

Tilbudsområdet er allerede under den opprinnelige nasjonalparkprosessen vurdert som deler av svært viktige landskapselement og naturtyper tilknyttet nasjonalparken, jf formålsparagrafen.

Forslaget bedrer arrondering i Gaundalen betydelig. Dette styrker i seg selv kvalitet og stabilitet av nasjonalparken. Dette gjelder f.eks Heinådalen i nordvest, hvor vernegrensa i dag går midt etter et bredt dalføre. Videre utfyller forslaget soner langs svenskegrensa og langs Gaundalsmyra naturreservat.

Naturmessig tilfører/utfyller dette verdier som åpent dal- og fjellandskap i Heinådalen, Heinåklumpen og mot Heggstjøfjellet. Videre åpent lavfjellandskap i Stigåfjellet, myr- og slåttemyrområder i Heinådalen og sentralt i Gaundalen, herunder rike myrer. Langs Gauna, Stigåa og sidebekker tilføres elve/bekkesoner, som til dels er meandrerende, og noe flommarksskog. Nasjonalparken tilføres også skog, herunder gammel skog og rike skogtyper bl.a i Heinålia, langs Stigåa, og på strekningen Høgsetet – svenskegrensa. Det er observert en del svært gamle trær her, men også spor etter plukkhogster.

Arealfordeling, nytt areal (eksklusive Gaundalsmyra naturreservat)

Åpen fastmark	Myr	Vann	Skogareal	Sum
11923	8926	333	12413	33595

Heinåklumpen. Forslaget bedrer arrondering av nasjonalparken blant annet i dette området.

Gaundalsmyra naturreservat

Gaundalsmyra naturreservat ble vernet i 1984. Formålet jf forskriftens punkt III er å «bevare et viktig våtmarksområde med vegetasjon, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området». Gaundalsmyra er et vidt myrområde, som både har myrkvaliteter, viktige våtmarkskvaliteter og verdier knyttet til Gauna og kantsoner langs elva. Forskriften fra 1984 beskytter i dag området dårligere enn forskriften for nasjonalparken.

Innlemmelse av Gaundalsmyra naturreservat i nasjonalparken under samme forskrift gir bedre beskyttelse og en mer helhetlig forvaltning av verneverdiene.

Gaundalsmyra naturreservat foreslås innlemmet i nasjonalparken

Tekniske inngrep

Det er begrenset med tekniske inngrep i området og så å si ingenting utenom infrastruktur knyttet til bebyggelsen på fjellgården. I Høgsetet finnes liggende rester av gammel bu, kalt «stall», som sies å være brukt under arbeid i skogen i området. Arealflata for stallen i Høgsetet er ca. 4 x 5 meter. Tilsvarende rester finnes ved Stigåa, men her er grensa trukket utenom den gamle tomte. Mellom Gaundalen og Imsdalen i Snåsa går en merket sti, kalt Gaundalsstien/Snåsastien, herunder ca 2,5 km som går gjennom tilbudsområdet. Mellom gårdsbebyggelsen på Gaundalen og svenskegrensa går det en enkel veg, hvor de to nærmeste kilometer mot svenskegrensa er innenfor tilbudsområdet. Utenfor tilbudsområde er en strekning av veien tidligere benyttet som flystripe, idet tidligere eier benyttet småfly for transport til og fra fjellgården.

Gårdsveg av enkelt format

Skogbruk.

All skogen i forslaget er eldre/gammel. Det er utfordrende driftsforhold i den forstand at utdrift vil måtte foregå til /via Sverige, herunder med transport over stor innsjø. Statsforvalteren mener at vernet kan gjennomføres også ut fra samfunnsøkonomiske perspektiv med hensyn til skogbruk.

Reindrift.

Området ligger i Skæhkere sijte, og forslaget er også relevant for Låarte sijte, som grenser til Skæhkere i nord.

Det aktuelle området er svært viktig for reindrift, herunder med kalvemerking i sommerhalvåret. Rein flyttes fra området rundt Heggstjøfjellet/Heinåklumpen og til Hattjønnin, hvor det er kalvemerking. Videre er området ved Finnvollan viktig trivselsområde og oppsamlingsplass for rein, hvor rein iblant samles i påvente av at rein hentes fra andre områder.

De mest sårbare perioder er om sommeren, først og fremst i juni og juli, og ved høstsamling i september – oktober. Området er også kalvingsland og trekkeleie inn til kalvingsland. Begge distrikt er presset av ulike inngrep og forstyrrelser, og distriktene er generelt bekymret for økt ferdsel i fjellene, både sommer og vinter.

Skæhkere benytter kjøreleie fra Kjøbli i Snåsa og til sommerboplassen ved Hattjønnin. Terrenget er fuktig, det blir kjøreskader, og distriktet har lagt ned mye innsats i å forsterke leie med geonett og delvis planker. Det gjenstår fortsatt noen tiltak, og forsterkningen må også vedlikeholdes.

Det vil bli gjennomført ytterligere konsultasjon med reindriften, når høringen er over, jf. samelovens § 4 og avtale mellom Klima- og miljødepartementet og Sametinget om verneprosesser i samiske distrikt

Forvaltning.

Forskrift - endringsforskrift.

Nasjonalparken har forskrift, samt godkjent forvaltningsplan og besøksstrategi. Forslaget om utvidelse innebærer noen justeringer og tillegg i forskriften. Dette er vesentlig knyttet til det tilbudte privatarealet på Gaundalen.

Statsforvalteren foreslår i høringsutkastet div. tilføyelser til nåværende forskrift. Dette betyr at høringsforslaget kun omfatter disse endringer. Nåværende forskrift som sådan er ikke på høring. Det er derfor en såkalt endringsforskrift som høres.

Endring/tilføyelser gjelder følgende tema:

- Gårdsnummer/bruksnummer til eiendommen inntas i forskrift
- Nasjonalparkens areal
- Div. forhold vedrørende transport til fjellgården
- Vedlikehold/oppjustering av gårdsvegen (til Sverige)
- Uttak av grusmasser på konkrete områder

Forvaltningsplan.

Nasjonalparken har forvaltningsplan, datert 2007, og som er godkjent av Miljødirektoratet. Forvaltningsplanen omhandler relevante tema, og gir avveininger mellom bruk og vern innenfor

rammene av verneformålet og verneforskriften. Planen har retningslinjer for behandling av saker knyttet til ulike tema.

Det planlegges snarlig rullering av planen.

Besøksstrategi.

Det er utarbeidet besøksstrategi for nasjonalparken. Formålet er å få en langsiktig, helhetlig og bærekraftig besøksforvaltning for nasjonalparken. Målsetting er å ivareta og sikre natur- og kulturverdiene, lokal verdiskaping, gode opplevelser for besøkende, opprettholde grunnlaget for samisk reindrift og annen tradisjonell bruk av verneområdene. Grunnleggende er også å se verneområdene i sammenheng tilgrensende områder, og nært samarbeid mellom forvaltningsmyndighetene og ulike brukergrupper.

Transport til Gaundal fjellgård.

Om sommeren går transporten til fjellgårdene gjennom Sverige. For Gaundalen er transporten først etter veg og så båt over innsjøen Torrøen, til veg mellom Torrøen og gården. Jævsjøen fjellgård har tilsvarende forbindelse via Bjørkede og over Jævsjøen. Vintertransport er direkte til Snåsa gjennom nasjonalparken, etter direkte unntak i forskriften. Vintertransporten gjelder for bosettingen og inviterte besøkende. Historisk er det lei over fjellet vestover, blant annet for hestetransport.

Gaundalen har videre ei reservelei over fjellet til Edevik Sverige, når Torrøen ikke kan benyttes grunnet dårlig vær eller stor nedtapping av reguleringsmagasinet. Denne reserveleia går gjennom Svenskådalens naturreservat på svensk side, etter dispensasjon fra reservatets forskrift. Denne leia benyttes lite.

Situasjonen framover.

I overskuelig framtid vil hovedtransport fortsatt være etter vegnett og innsjø via Sverige.

Dette vil fortløpende være avhengig av situasjonen på svensk side, det vil si opprettholdelse og vedlikehold av vegnettet, opprettholdelse og vedlikehold av havn, og eventuelt tillatelse til å kjøre på barmark gjennom Svenskådalens naturreservat.

At fast bosetting kan ha en mulighet til ferdsel til funksjoner i kommune, mv., etter lei over fjellet, er et poeng. Dette er fremmet som en reserveløsning fra tilbyderne, at det kan finnes en åpning vestover.

Regelverk.

Etter motorferdselslovens § 4 c) er «nødvendig person- og godstransport til og fra faste bosteder i jordbruks-, skogbruks og reindriftnæring» tillatt. Jakt, fangst, fiske og bærsanking regnes ikke som næring i dette tilfelle, samme paragraf.

Motorisert ferdsel i nasjonalparken er i utgangspunktet forbudt, men med diverse unntaksbestemmelser, både i form av direkte unntak og unntak etter søknad. I forvaltningsplanen framgår at motorisert ferdsel skal holdes på et lavt nivå («minimum»), og at søknader skal behandles strengt. Når motorferdsel er nødvendig, skal det tilstrebes transportordninger som er mest mulig skånsomme for natur og miljø. Innenfor disse rammer handteres søknader for ulike grupper.

Sett i forhold til motorferdselsloven bestemmelser, er det ikke noe lovmessig hinder for å vurdere en åpning for fast bosetting vestover. Videre vil verneprosess og forvaltningsplanen sette rammer for ferdsel som kan tillates i nasjonalparken.

Annen barmarkstransport i nasjonalparken.

Reindriften kan kjøre på barmark etter tillatelse av nasjonalparkstyret, jf. verneforskriften. Barmarkstransport i reindrift er også under en viss regulering etter reindriften. Tillatelsen fra nasjonalparkstyret følger er kjørelei fra Kjøbli i Snåsa til sommerboplass ved Hattjønnin, ca 6 km fra Gaundalen. Strekingen er i alt ca. 20 km lang, målt i «tilpasset» luftlinje. I praksis blir det noe lenger, idet den kroker en god del. Av dette er ca. 17 km i nasjonalpark.

Visse næringsaktører får nå tillatelse til å frakte med helikopter i forbindelse med jakt f.eks (Værdalsbruket). Det er også noe barmarkstransport til en seter i drift i Skjækerdalen (Harbakvolden).

Uttransport av felt storvilt er tillatt med beltekjøretøy.

Kjøreskader.

Barmarkskjøring vil medføre slitasje og/eller terrengskader alt etter terrengets slitestyrke og hvilke transportmidler som brukes. Langs den eksisterende leia er det terrengskader av ulikt format der marka er fuktig. Dette er til dels kompensert med tiltak i form av geonett eller plankebruer, gjennomført av reindriften. Dette reduserer slitasje, men ei kjørelei er likevel tydelig i terrenget.

Annen ferdsl – Gaundalsstien.

Det går merket sti fra Imsdalen til Gaundalen, Gaundalsstien/Snåsastien. Traseen går fra Kjøblia, over Flatfjellet, via Finnvollan og Ryplia, over Heinåa og til Gaundalen, ca 18 km. I tillegg er det ca 3 km etter stengt skogsbilveg (bomveg). Området brukes til vanlig friluftsliv og jakt, noe fiske. Det er fjellstyrehytte i Ryplia. Det er et gammelt sted for fjellstyrehytte, men hytta er betydelig oppgradert de senere år, og brukes bl.a som base for rypejakt og elgjakt.

Kjøreleia til reindriften og Gaundalsstien går stort sett i to ulike traseer og har stort sett ikke kontakt med hverandre. Over to korte strekker er traseene felles eller ligger ganske nært hverandre. Det gjelder en kort strekning i Finnvollan og langs Finnvollelva noe lenger øst. Dagens kjørelei i reindrift berører således bare i begrenset grad friluftsliv etter Gaundalsstien.

Videre er det gammel forbindelseslei sørover mot Vera i Verdalen. Her er det ikke sammenhengende, synlige stier i dag, men sti f.eks helt i sør opp til Hitre Seterfjellet, samt andre mer eller mindre synlige tråkk i den sørlige delen. I avtalekartet med grunneierne (upublisert) er det også skisse av stitrase sørover fra Grønlivatnet/Stigåfjellet. Dette visualiserer gammel forbindelseslei, men som ikke er synlig sti i dag. Denne leia har ingen aktualitet for eventuell merking.

Vurdering og forslag.

At fast bosetting også har en mulighet til transport gjennom Norge til ulike funksjoner, er et poeng. Dette da som reserveløsning til hovedtransport gjennom Sverige. Dette gjelder da fast bosetting både på Gaundalen og Jævsjøen.

Forslag, forskriften får et tilleggspunkt, i § 6.3, punkt k)

§6.3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til

k) bruk av lett terrenggående kjøretøy for nødvendig person og godstranport for fast bosetting på Gaundalen og Jævsjøen. Ferdsl skal foregå etter fast trase godkjent av forvaltningsmyndigheten.

Trase.

Trase blir felles med dagens trase fra Kjøbli *og til Ryplia. Strekingen mellom Ryplia og Heinåa befares nærmere for å definere en trase som ikke berører Gaundalsstien. I høringsforslaget vises

dette området som en sone. Mellom Heinåa og bebyggelsen benyttes en eksisterende trase som er brukt i driften av gården. Reservetrase til Sverige følger nåværende benyttet reservelei til grensa. Lokalisering av eventuell trase til fast bosetting på Jævsjøen vurderes senere. (* - gjelder innenfor nasjonalparken. Kjøring utenfor grensa blir en privatrettslig sak i forhold til de aktuelle grunneierne).

Konsekvenser

Dette medfører at kjørelei innenfor eksisterende nasjonalpark øker fra ca 17 km til 20 km hva angår Gaundalen, og det blir ca 2 km kjørelei i nytt nasjonalparkareal på privat grunn. Reserveleia er ca. 3 km lang inn til svenskegrensa, og noe lenger inne i Sverige. Eventuell trase til Jævsjøen kan omfatte ca. 3 km innenfor nåværende nasjonalpark, men er noe uavklart.

Forutsetninger

Åpningen er innenfor motorferdselslovens rammer og gjelder i denne sammenheng for bosatte. Det legges inn som forutsetning, jf. forvaltningsplan, at ferdsel skal være begrenset, med funksjon som reserveløsning for hovedtransport via Sverige, herunder at det ikke skal være til ulempe for reindrift. Videre at lei skal legges på tørrest mulig grunn, utenfor og i avstand til Gaundalsstien, gps-merkes og godkjennes. Ferdsel skal omsøkes. Med fast bosetting menes registrert bostedsadresse «Gaundalen» (eller «Jævsjøen»)

De nye leiene vil kunne medføre terrengslitasje. Kompensasjonstiltak, f.eks i form av bl.a geonett vil være aktuelt, hvis vegetasjonsdekket brytes.

Forholdet til andre grunneiere

Slik transport skal også være etter tillatelse fra grunneier. Forholdet til andre grunneiere, innenfor og utenfor nasjonalparken, en privatrettslig sak og ligger utenfor vernesakens rammer. Området innenfor nasjonalparken her er statsallmenning.

Rikmyrer og slåttemyrer

Gårdsvegen, grustak.

Med unntak av «flystripa» så har gårdsvegen «enkel» standard. Den generelle vedlikeholdsparagrafen i forskriften legger til grunn vedlikehold av anlegg ut fra dagens standard. Standardhevinger skal i regelen omsøkes. I forhold til dagens standard på veien, så kan vedlikehold faktisk omfatte noe utbedring, som det vil være lite rasjonelt å måtte søke om i seg selv. Derfor foreslås et ekstrapunkt i forskriften – «vedlikehold/utbedring»,

Det er et eksisterende grusuttak ved veien. Her foreslås et direkte unntak for et areal angitt i kart. Det er videre et annet område, hvor grusuttak i framtida kan tillates, hvis det skulle bli behov for det. Dette medfører følgende forslag til nye punkt i forskrift, vist i *kursiv*.

1.2. Bestemmelsene i 1.1 er ikke til hinder for

d) Vedlikehold/utbedring av veg mellom Gaundalen og grense Sverige.

§2.2. Bestemmelsene i punkt 2.1. er ikke til hinder for

f) Uttak av grus i eksisterende grustak, område A i kart

§ 2.3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til

c). Uttak av grus i område B i kart.

For pkt. 2.1.f) ligger en forutsetning om utbedring innen samme veiklasse og ikke noen endring av trase.

Transport med direkte hjemmel.

Det foreslås at transport etter gårdsvegen er direkte tillatt.

I tillegg videreføres transporthjemmel på Gauna, som ligger i nåværende verneforskrift for Gaundalsmyra naturreservat. Den er igjen basert på en forskrift om transport i Snåsa kommune. I nasjonalparken gjelder det også vatna Vivassfiskløya, Holderen og Jævsjøen. Følgende forslag frammes:

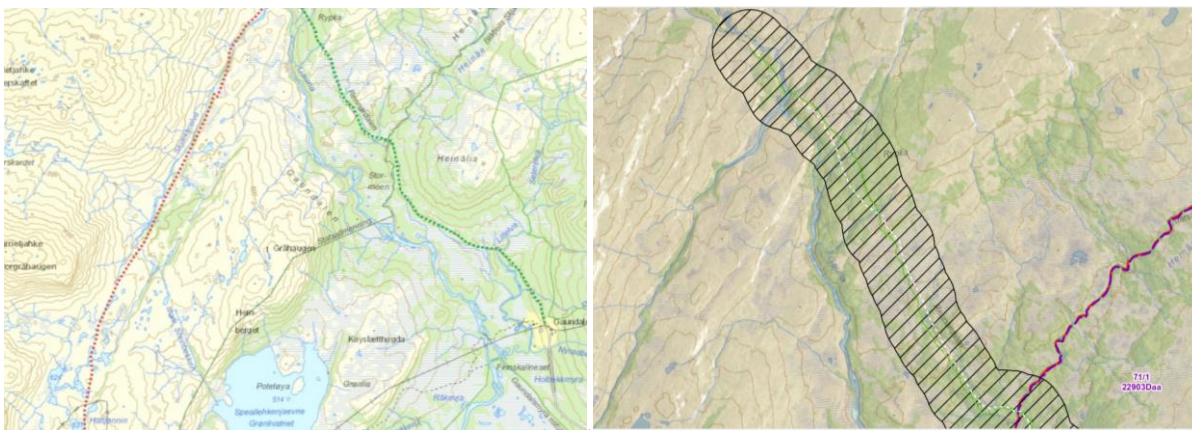
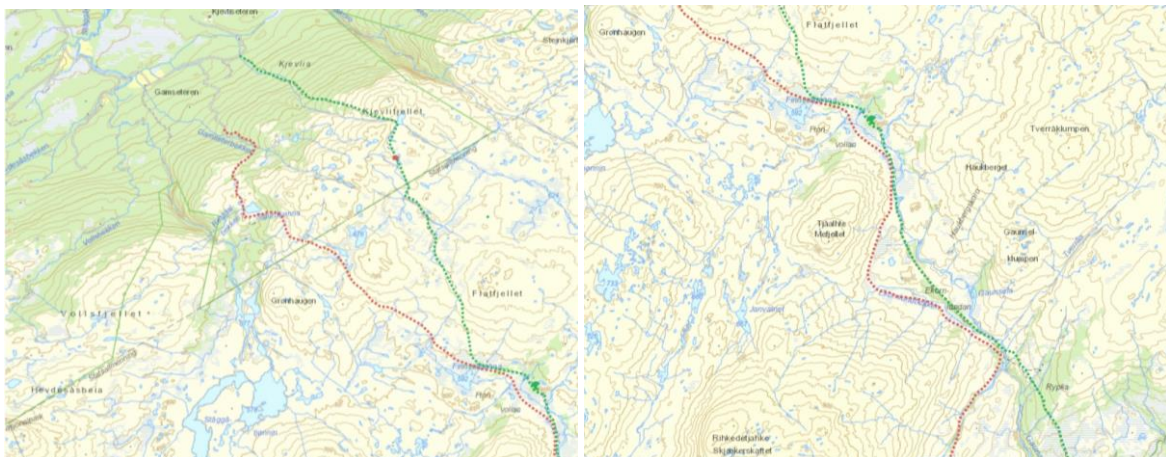
§ 6.2. Bestemmelsene i pkt 6.1 er ikke til hinder for

d) Bruk av motor på båt i tilknytning til fiske og transport på Vivassfiskløysa, Holderen, Jævsjøen (Snåsa) og Gauna.

g) Motorisert ferdsel på veien mellom Gaundalen og Sverige

Gaundalsstien. Vadestedet over Gauna ved Ryplia

Kart 1-3: Ferdelslei til Hattjønnin (rød) og Gaundalsstien (grønn). Rød lei har strekning ca 20 km.
 Beliggenhet bebyggelsen på fjellgården: Kart 3. Til høyre: Sone for å detaljere trase mellom Ryplia og Heinåa, ca 2,7 km

Reservelei til Sverige, rødstiplet. Røde punkter: Båtplasser/havner i innsjøen Torrøen, Sverige.
 Skilt, Gaundalsstien. (t.h.)

Lavfjellslandskap i Stigåfjellet. Grønlivatnet oppe t.v. Bebyggelsen ses langt bak t.h.

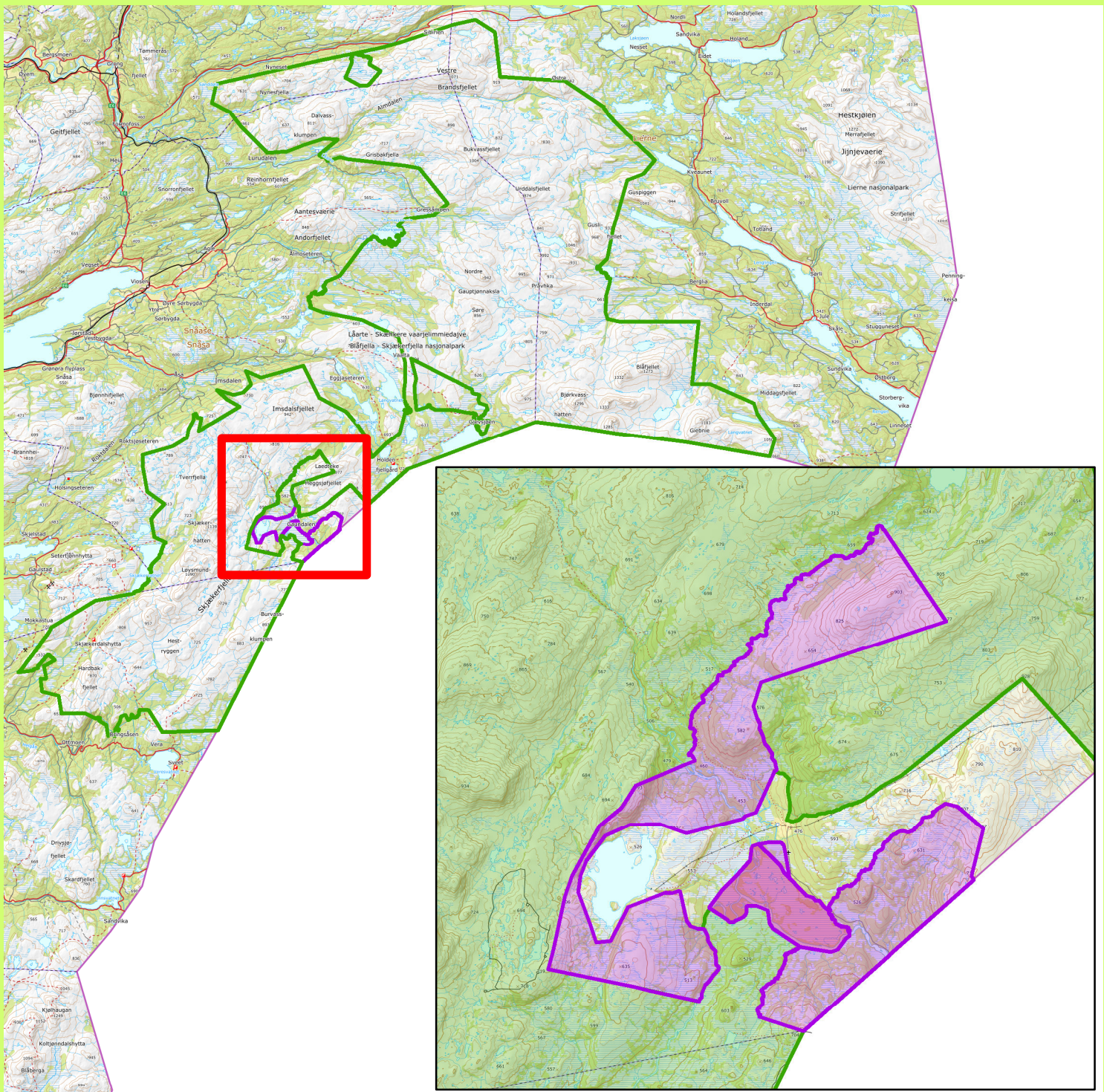
Utsikt mot Skjækerfjella, som ligger inne i nåværende nasjonalpark. Tilbudsgrensa går på andre siden av Grønlivatnet. Det er kraftverk knyttet til Grønlivatnet, som er utenfor forslaget.

Bekkekantvegetasjon og meanderende bekkeløp, på myrflater ned mot Gauna. (t.v) Svært gammelt tre, Heinålia (t.h.)

Myr- og skoglandskap. Sæterdalen, langs grensa til Sverige.

Gaundalen, utvidelse Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere NP

Snåsa kommune

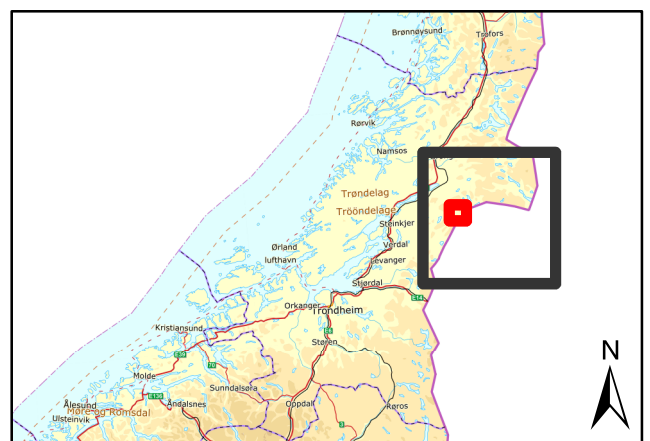
Tegnforklaring

- Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere NP
- Foreslått utvidelse nasjonalpark
- Foreslått utvidelse av nasjonalpark
- Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere
- Gaundalsmyra naturreservat, foreslått endret til nasjonalpark

Målestokk 1: 600 000 og 1:130 000

Kartgrunnlag: Norge Digitalt

Kartproduksjon: Statsforvalteren i Trøndelag

Statsforvalteren i Trøndelag, september 2022

Endringsforskrift. Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, Verdal, Steinkjer, Snåsa, Grong og Lierne kommuner, Trøndelag. (Endringer i *kursiv*)

§ 1. Avgrensning

Samlet areal for nasjonalparken er på ca 1968 km² og berører følgende gnr./bnr. og eiendommer:

Verdal kommune: 200/1.

Steinkjer kommune: 156/3, 157/2, 159/4.

Grong kommune: 26/1,15,17, 26/24,25.

Snåsa kommune: 71/1,3, 71/1, 73/2,3, 73/1, 74/2, 80/1, 67/30, 79/1, 78/1, 77/1, 82/1, 72/1, 73/2, 71,1

Lierne kommune: 47/1, 44/1, 36/1, 23/1, 24/1,3, 23/3, 24/2.

Grensene for nasjonalparken fremgår av kart i målestokk 1:80.000, datert Klima- og Miljødepartementet desember 2004, med endringer av.....

De nøyaktige grensene for nasjonalparken skal avmerkes i marka. Knekkpunktene bør koordinatfestes.

Verneforskriften med kart skal oppbevares i berørte kommuner, hos *Statsforvalteren i Trøndelag*, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. Vernebestemmelser.

1.2. Bestemmelsene i 1.1 er ikke til hinder for:

d) Vedlikehold/utbedring av veg mellom Gaundalen og grense Sverige.

2.2 Bestemmelsene i punkt 2.1. er ikke til hinder for:

f) Uttak av grus i eksisterende grustak, område A i kart

2.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

c). Uttak av grus i område B i kart.

6 Motorferdsel

§ 6.2. Bestemmelsene i pkt 6.1 er ikke til hinder for

d) Bruk av motor på båt i tilknytning til fiske og transport på Vivassfiskløysa, Holderen, Jævsjøen (Snåsa) og Gauna.

g) Motorisert ferdsel på vegen mellom Gaundalen og Sverige

§6.3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til

k) Bruk av lett terrenggående barmarksskjøretøy for nødvendig person og godstranport for fast bosetting på Gaundalen og Jævsjøen. Ferdsel skal foregå etter fast trase godkjent av forvaltningsmyndigheten

Samtidig oppheves Forskrift av 14.12.1984 om fredning av Gaundalsmyra naturreservat, Snåsa kommune, Nord-Trøndelag.

Nåværende forskrift (ikke på høring, foreslåtte endringer vist med kursiv).

Forskrift om verneplan for Verdal-Snåsa-Lierne. Vern av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, Verdal, Steinkjer, Grong, Snåsa og Lierne kommuner, Nord-Trøndelag

§ 1. Avgrensning

Samlet areal for nasjonalparken er på ca. 1968 km² og berører følgende gnr./bnr. og eiendommer:

Verdal kommune: 200/1.

Steinkjer kommune: 156/3, 157/2, 159/4.

Grong kommune: 26/1,15,17, 26/24,25.

Snåsa kommune: 71/1,3, 71/1, 73/2,3, 73/1, 74/2, 80/1, 67/30, 79/1, 78/1, 77/1, 82/1, 72/1, 73/2, 71/1

Lierne kommune: 47/1, 44/1, 36/1, 23/1, 24/1,3, 23/3, 24/2.

Grensene for nasjonalparken fremgår av kart i målestokk 1:80.000, datert Klima- og Miljødepartementetdesember 2004, med endringer vist på kart av

De nøyaktige grensene for nasjonalparken skal avmerkes i marka. Knekkpunktene bør koordinatfestes.

Verneforskriften med kart skal oppbevares i berørte kommuner, hos *Statsforvalteren i Trøndelag*, i Miljødirektoratet og i Klima- og Miljødepartementet.

§ 2. Formål

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark har til formål å ta vare på et stort, sammenhengende naturområde, som i det vesentlige er urørt av større tekniske inngrep. Biologisk mangfold skal sikres med et naturlig og variert plante- og dyreliv. De lavereliggende dalførene Tverrådalen, Skjækerdalen, Seisjødalen, Gaundalen, Holden (Snåsa) og Gjevsjøen utgjør særlig viktige landskapselementer og naturtyper i nasjonalparken. Kulturminner skal ivaretas.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

§ 3. Vernebestemmelser

1 Landskapet

1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området skal vernes mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger, andre varige eller midlertidige innretninger, gjerder og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrelegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.

1.2 Bestemmelsene i 1.1 er ikke til hinder for:

a) Vedlikehold av bygninger i samsvar med tradisjonell byggeskikk, reindriftsanlegg, samt

vedlikehold av ledningsnett, gjerder, sanketrøer, bruer, klopper, merking o.l.

- b) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter på tradisjonelle plasser i forbindelse med reindrift. Forvaltningsmyndigheten kan gi nærmere bestemmelser om hvordan gjerder og anlegg skal plasseres og utformes, herunder om materialer og oppbevaring. Forvaltningsmyndigheten kan kreve at gjerder og samleanlegg oppført etter vernetidspunktet fjernes.
- c) Tradisjonell drift av fjellstyrehytter og turisthytter.
- d) *Vedlikehold/utbedring av veg mellom Gaundalen og grense Sverige*

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a) Oppføring av gjerder, hytter/gammer e.l. i forbindelse med reindrift.
- b) Oppføring av bygninger/anlegg som er nødvendig for å ivareta sørsamisk kultur og næring på sommerboplassene i Hykla og ved Hattjørnin.
- c) Gjenoppføring av bygninger som er ødelagt ved brann eller naturskade.
- d) Ombygging og mindre utvidelse av bygninger.
- e) Oppføring av sanketrøer for bufenæring, enkle hytter/buer i forbindelse med nødvendig oppsyn og gjeting, og enkle naust ved viktige fiskevatn.
- f) Oppsetting av skilt og merking av stier.
- g) Bygging av bruer og legging av klopper.

2 Plantelivet

2.1 Vern av plantelivet

Vegetasjonen, herunder døde trær og busker, skal vernes mot all skade og ødelegging. Planting, såing, gjødsling og innføring av nye plantearter er forbudt.

2.2 Bestemmelsene i punkt 2.1. er ikke til hinder for:

- a) Bruk av området til beite.
- b) Å ta kvist til snarefangst og enkel friluftsbuk, og skånsom bruk av trevirke til bålbrekking.
Tørrfuru (gadd) tillates ikke felt.
- c) Reindriftens nødvendige uttak til brensel og til vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindrifutstyr. Tørrfuru (gadd) tillates ikke felt, og særegne vekstformer (eks. rilkuler) skal ikke tas.
- d) Plukking av vanlige planter til eget bruk.
- e) Plukking av bær og matsopp.
- f) *Uttak av grus i eksisterende grustak, område A i kart*

2.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) Uttak av trevirke til brensel for hytter, seter o.l. som ligger i nasjonalparken.
- b) Uttak av materiale (bark, never, tæger og lignende) til samisk husflid.
- c). *Uttak av grus i område B i kart.*

2.4 Miljødirektoratet kan ved forskrift regulere beiting som kan skade eller ødelegge naturmiljøet. Dette gjelder ikke reinbeite.

3 Dyrelivet

3.1 Vern av dyrelivet

Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser er fredet mot skade og unødvendig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i vann er forbudt.

3.2 Bestemmelsen i pkt. 3.1 er ikke til hinder for:

- a) Jakt etter viltloven og etter reindriftingsrettens regler. I området som tilsvarer tidligere

Gressåmoen nasjonalpark, er jakt på elg og annet hjortevilt forbudt, mens ettersøk av skadet vilt, og jakt for øvrig tillates etter viltloven.

- b) Fiske etter lakse- og innlandsfiskekloven og etter reindriftingsrettens regler.

3.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

Utsetting av fisk fra lokale fiskestammer.

4 Kulturminner

4.1 Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner kan ikke flyttes eller fjernes.

4.2 Forvaltningsmyndighetene kan gi tillatelse til:

Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

5 Ferdsel

5.1 Generelt om ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

5.2 Organisert ferdsel

Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.

Annen organisert ferdsel eller ferdselsformer som kan skade naturmiljøet, må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten, jf. forvaltningsplan.

5.3 Bruk av hest

Kjøring med hest og vogn er bare tillatt på trasé som er særskilt fastsatt av forvaltningsmyndigheten.

5.4 Regulering av ferdsel

a) Innenfor nærmere avgrensede deler av nasjonalparken kan Miljødirektoratet ved forskrift

regulere eller forby ferdsel som kan være til skade for naturmiljøet.

b) Av hensyn til naturmiljøet eller kulturminner kan forvaltningsmyndigheten legge om eller

legge ned løyper og stier.

6 Motorferdsel

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel er forbudt på land og vann, og i luften under 300 meter.

6.2 Bestemmelsene i pkt. 6.1 er ikke til hinder for:

a) Motorferdsel i forbindelse med militær operativ virksomhet, politi-, rednings-, brannvern- og oppsynsoppgaver, samt gjennomføring av skjøtsel og forvaltningsoppgaver bestemt av

forvaltningsmyndigheten.

- b) Bruk av beltekjøretøy på snødekt mark i forbindelse med reindrift.
 - c) Utkjøring av felt storvilt, samt sjuk/skadd/nødslaktet storfe. Storfeet må være lokalisert før motorkjøretøy for dette formål medbringes inn i nasjonalparken. Kjøretøy som brukes skal være skånsom mot markoverflaten, og forvaltningsmyndigheten kan fastsette et maksimalt tillatt marktrykk. Utkjøring av felt storvilt skal skje med beltegående kjøretøy («elgtrekk») som er skånsom mot markoverflaten.
 - d) Bruk av motor på båt i tilknytning til fiske og transport på Vivassfiskløysa, Holderen, Gjevsjøen og *Gauna* (Snåsa)
 - e) Bruk av beltekjøretøy på snødekt mark mellom bygda og fjellgårder med fast bosetting på Gjevsjøen og Gaundalen, for fastboende og inviterte besøkende. Kjøring skal skje etter fast trasé.
 - f) Bruk av luftfartøy for nødvendig person- og godstransport til og fra reindriftens sommerboplasser i Hykla og ved Hattjørnin, samt fjellgårder med fast bosetting på Gjevsjøen og Gaundalen
 - g) *Motorisert ferdsel på vegen mellom Gaundalen og Sverige*
- 6.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:
- a) Øvelseskjøring for formål nevnt i punkt 6.2.a.
 - b) Bruk av beltekjøretøy på snødekt mark for transport av ved/materialer/utstyr til hytte, drift av utleiehytter og landbruksanlegg, samt transport av båt. Luftfrakt kan unntaksvis godkjennes.
 - c) Bruk av luftfartøy i forbindelse med reindrift og beitedyrledning samt for utfrakt av felt storvilt og sjuk/skadd/nødslaktet storfe.
 - d) Bruk av beltekjøretøy på snødekt mark for transport av funksjonshemmede som skal til egen hytte.
 - e) Bruk av motorkjøretøy på barmark i forbindelse med utøving av reindrift.
 - f) Bruk av motor på båt i tilknytning til transport på andre vatn enn nevnt under forskriftens pkt. 6.2.d.
 - g) Bruk av barmarkskjøretøy til seter med aktiv landbruksdrift for nødvendig transport som ikke kan gjennomføres på snøføre, enten p.g.a. akutte forhold, eller godsets karakter.
 - h) Bruk av barmarkskjøretøy for nødvendig person- og godstransport til og fra reindriftens sommerboplasser i Hykla og ved Hattjørnin. Kjøring skal skje etter fast trasé.
 - i) Bruk av beltekjøretøy på snødekt mark for oppkjøring av tradisjonell løype for turgåing.
 - j) At kjøretøy som skal brukes for utfrakt av felt storvilt, i jaktperioden stasjoneres ved hytte, når denne har funksjon som jaktbase.

k) Bruk av lett terrenggående barmarksskjøretøy for nødvendig person og godstranport for fast bosetting på Gaundalen og Jævsjøen. Kjøring skal foregå etter fast trase godkjent av forvaltningsmyndigheten

For reindriften legges det opp til en praksis med flerårige tillatelser som del av godkjent reinbeitedistriktplan i henhold til reindriftsloven slik at næringen kan utøves på tilfredsstillende måte.

7 Forurensning

7.1 Forbud mot forurensning

Forurensning og forsøpling er forbudt, samt bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet.

7.2 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

Kalking og gjødsling av innmark i tilknytning til seter- og gårdsanlegg, samt bruk av hjelpemidler til nedsmelting av sperregjerder i reindriften.

7.3 Støy

Unødig støy fra høyttaleranlegg, maskiner, motorer o.l. er forbudt.

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra bestemmelsene når formålet med vernet krever det, for vitenskapelige undersøkelser og arbeid av vesentlig samfunnsmessig betydning, eller i andre særlige tilfeller når dette ikke strider mot formålet med vernet.

§ 5. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon mv. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

Forvaltningsmyndigheten kan iverksette tiltak for å fremme formålet med vernet.

§ 6. Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet for nasjonalparken.

§ 7. Rådgivende utvalg

Forvaltningsmyndigheten kan opprette et rådgivende utvalg for forvaltningen av nasjonalparken.

§ 8. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.